VITALII TRENEV

INDIENII

★★

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚA și TEHNICĂ

7

1956

INDIENII

de VITALII TRENEV

(Continuare din numărat 6)

PE BRICUL RUSESC

Parsons era cu gândul numai şi numai la răzbunare. Totul îi amintea aci moartea mateloţilor săi. Ştia prea bine că fuseseră nişte netrebnici, nici nu simţea pentru ei o prea mare simpatie. Era însă nu mai puţin adevărat că au fost americani, oameni slabi, şi tot sângele clocotea în vinele lui la gândul că nişte indieni, demni de dispreţ şi becisnici, au fost în stare să-i răpună, fără să-şi fi primit pentru aceasta cuvenita pedeapsă.

Se sculase odată cu răsăritul zorilor, se spălase cu apă rece, apoi se apucase să se îmbrace poruncind să i se pregătească un şlep ca să se ducă pe bricul rusesc.

Parsons era mic de statură, uscăţiv şi arăta mai tânăr decât vârsta. Se îmbrăca după moda veche, nu în felul celor de la Boston. Pentru ca părul său lung şi blond să nu se împrăştie pe umeri, îl lega cu o panglică neagră. Porta un fel de redingotă cu guler mare, iar în loc de cravată un jabou, avea pantalonii scurţi, ciorapi şi pantofi cu botul drept şi catarame mari. Îşi puse tricoul şi ieşi pe punte.

Lângă „Sfântul Nicolae”, pe undele liniştite ale oceanului, foiau mai bine de zece caiace cu vânători aleuţi. Două baidare[1] păream sa păzească pâlcul acesta de bărcuţe uşoare şi sprintene, aşa cum păzesc raţele

---

1 Baidare – spre deosebire de caiacele mici, acoperite în întregime du piele – sunt bărci de piele mai mari, deschise, în care încap 15—30 oameni.

adulte un cârd de boboci. În afară de vâslaşi, în fiecare baidară se găseau câte cinci puşcaşi înarmaţi.

Voind să cunoască motivul acestei animaţii, Parsons îşi plimbă în jur privirile. Spre miazănoapte, linia orizontului era închisă de un promontoriu stâncos, în jurul căruia se zăreau o mulţime de „pui" – insuliţe stâncoase, ştirici şi pietre mari. De la promontoriu, malul cobora treptat şi, după ce descria un cot, se transforma într-o plaja nisipoasă, netedă, care se întindea spre miazăzi cât vedeai cu ochii.

Fâşia aceasta lată şi nesfârşită a plajei era încadrată de dunele în spatele cărora se vedea covorul verde al pădurilor de cedri, iar mai departe, spre interiorul tării, se înălţau măgurile viorii ale munţilor. Soarele abia răsărise pe cer. Văzduhul şi oceanul mai păstrau încă o nuanţă trandafirie de sidef, iar nisipul de pe mal şi dune părea auriu-roşcat

Pe nisipul acesta auriu, Parsons văzu mai bine de zece pirogi mari şi negre care cu o seară înainte nu fuseseră acolo. Lângă pirogi se mişcau fără grabă nişte punctuleţe negre. Erau indienii. Parsons se uită întrebător la şeful de echipaj, O'Hara, care stătea lângă el, ciupindu-şi cu un aer concentrat barba roşcată. Această barbă îi creştea începând de la sfârcurile urechilor şi umna contururile fălcii de jos, fără a trece de această limită.

— Ce e cu forfota asta. O'Hara? întrebă Parsons cu un glas obosit

— Ruşii şi aleuţii pornesc să vâneze castori de mare între stâncile de la promontoriu, răspunse şeful de echipaj fără să exprime nici aprobare, nici dezaprobare.

— Este o nebunie să-ţi fărâmiţezi forţele în văzul inamicului! exclamă Parsons şi cobori grăbit în şlep.

Peste câteva clipe, se urcă pe „Sfântul Nicolae".

Zărind şlepul lui Parsons, Sisoi Slobodcikov, care supraveghease în persoană plecarea vânătorilor aleuţi, lăsă totul în grija ajutorului său şi se urcă pe punte pentru ca împreună cu cârmaciul său Se- menev să aştepte acolo sosirea americanului

Parsons întinse mâna întâi cârmaciului, un bărbat scund şi gras (căruia i-a dat preferinţă pentru că Semenov ştia englezeşte), apoi lui Slobodcikov.

Înalt şi lat în umeri, cu barbă şi înfăţişare impunătoare, acesta din urmă strânse condescendent mâna mică şi

rece a omului din Boston. Cu câţiva ani în urmă, într-o încăierare aprigă, o suliţă de indian se rupsese de falca lui Slobodcikov şi o aşchie a ascuţişului ei de os, alunecând în sus, îi scosese ochiul şi-i spintecase sprinceana şi pielea de pe frunte până la rădăcina părului. Cicatricea aceasta groaznică, statura lui vânjoasă şi barba scurtă şi deasă îi dădeau lui Sisoi o înfăţişare războinică şi ameninţătoare, dar ochiul sănătos privea de sub streaşina sprâncenei calm, binevoitor şi inteligent.

— Cum de rişti dumneata să-ţi trimiţi oamenii la vânătoare? Vor fi ucişi cu toţii! spuse Parsons făcând un gest spre vânători ale căror caiace înaintau repede spre promontoriu şi spre coasta pe care se vedea acum desluşit tabăra indienilor apărută peste noapte.

Înţelegând fără traducere cuvintele lui Parsons, Slobodcikov zâmbi:

— Nicio grijă, ştiu ei să se apere. Dacă ar fi să te temi de lupi, n-ar trebui să te duci nici în pădure. Când e pe apă, un aleut de-ai noştri face cât cinci indieni. Pe uscat, fireşte, lucrurile stau altfel.

Semenov îi tălmaci cuvintele. Parsons îşi frecă nervos cu mâinile faţa palidă şi trasă şi-şi potrivi tricornul care alunecase într-o parte. Sisoi îl urmărea atent din ochi căutând sa înţeleagă ce fel de om este căpitanul, căci Parsons nu semăna mai deloc cu lupii aceia de mare cu care Slobodcikov era obişnuit să aibă de-a face.

— Ce aveţi de gând să întreprindeţi cu privire la relaţiile mele cu indienii? întrebă Parsons.

— Mai întâi să se facă de-a binelea ziuă, răspunse sfătos Slobodcikov după ce ascultă tălmăcirea lui Semenov, să se facă ziuă şi să ne dumirim cam cum o să fie vremea de azi. Şi atunci, dacă vremea ne îngăduie, ne tragem şi noi mai aproape de mal, ca să ajungă până acolo bătaia tunurilor noastre, iar noi doi debarcăm.. Slobodcikov se uită cam cu îndoială la pirpiriul de Parsons. Dacă vrei, mă duc şi fără tine şi aranjez acolo toate treburile tale. Dacă tovarăşii tăi mai sunt în viaţă, îi răscumpărăm noi de la indieni.

— Dar dacă au fost omorâţi? întrebă Parsons.

— Atunci nu mai e nimic de tăcut.

— Şi plecăm aşa de aci, cu buza umflată?

— Păi, pentru ce am mai rămine dacă nu dăm de ei? Ia să-l lămureşti tu asta, Iakov Ilici, pofteşte-l până una alta în careu să ia cu noi o cafeluţă. Nu-l vezi cum arată, s-a schimbat chiar la faţa.

— Parcă e puţin lucru să pierzi douăzeci de inşi din echipaj! spuse Semenov, plin de simpatie. Nu-i vorbă că erau toţi nişte bandiţi, unul şi unul. Oricum, tot suflete de oameni erau. Iar dânsul mânca cu ei de la acelaşi cazan.

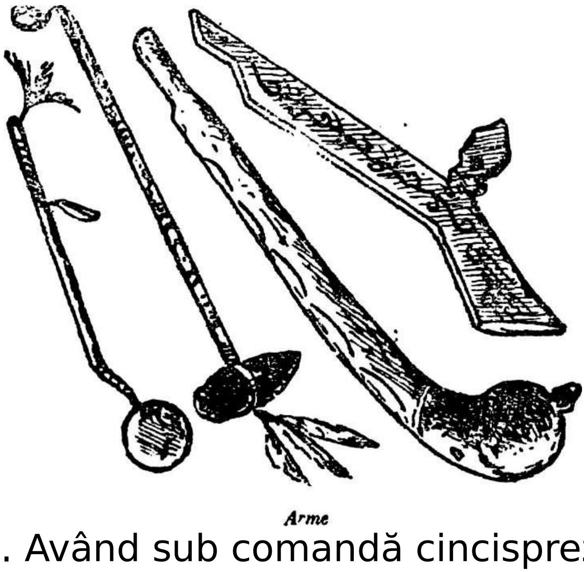
Coborâră toţi trei pe o scară într-o cabină spaţioasă, la pupa bricului, cu o fereastră largă prin care coasta se vedea ca-n palmă. Sub fereastra cu cercevele trainice, cu ochiuri mici, repeţind motivele de pe brâul pupei, era aşezată o canapea acoperită cu covor. În mijlocul cabinei se afla o masă de lemn roşu, lustruită, înşurubată în podea; pe perete atârna un dulăpior. Pe tavanul alb, vopsit în ulei, se jucau reflexe vesele oglindite de undele mării. Li se servi cafea, rom şi pesmeţi. Semenov îl ospătă prietenos pe Parsons.

Parsons primi cu plăcere şi goli una după alta două ceşti de cafea neagră, refuzând romul.

— Ah, mister Sisoi, spuse el, prinzând puţin curaj şi chiar ceva culori în obraz. Nu pot să vă spun cât de mult mă mâhneşte sângele rece, aş spune chiar mai mult, nepăsarea dumneavoastră. Vorbiţi atât de liniştit despre această cumplită fărădelege.

— Nu prea mă dumiresc unde vrea să ajungă? spuse Slobodcitcov după ce Semenov îi tălmăci cuvintele emoţionante ale lui Parsons.

— Vedeţi, sir, urmă căpitanul, toată chestiunea este că nu au fost ucişi cetăţeni ai domniilor voastre. Sunt convins că dacă în locul dumneavoastră s-ar fi aflat un căpitan american ori englez, ar fi judecat şi ar fi procedat cu lotul altfel. Trebuie să vă spun, sir, că ea, aşa cum mă vedeţi în faţa dumneavoastră, sunt un om fără răutate şi cu frica lui dumnezeu. Nu sunt un bigot, sir, de felul quakerilor din Noua Anglie, dar sunt un om pios! Sunt tată de familie. Am cinci copilaşi nevinovaţi, sir. Şi iată, vă spun că, aşa cum sunt eu, aş nimici cu mâinile mele fiarele acestea cu chip de om, fără a socoti prin aceasta că am păcătuit înaintea domnului. Nu sunt oameni, sir! Sunt nişte sălbatici fioroşi ca demonii şi vătămători ca scorpiile. Pângăresc lumea lui Dumnezeu cu răsuflarea

Arme

lor spurcată. Având sub comandă cincisprezece voinici de felul ruşilor dumneavoastră, pe cei şase mateloţi ai mei şi încă şaptezeci de aleuţi, am putea, sir, să trecem prin foc şi sabie întregul litoral de la capul Grey-Harbour!

Căpitanul Parsons aproape că strigă aceste din urmă cuvinte. Apoi îşi îngropă faţa în mâini şi se propti cu coatele pe masă.

După ce ascultă tălmăcirea grăbită a lui Semenov, Sisoi strânse din fălci atât de tare incit barba i se ridică în

sus, fruntea se albi, Iar înspăimântătoarea cicatrice deveni roşie ca focul. Se ridică încet şi ameninţător, dar Semenov puse mâna pe reverul hainei sale şi spuse repede şi rugător:

— Sisoi Ivanovici, lasă-l în plata domnului, Sisoi Ivanovici! Lasă-l drăguţule, n-auzi?

Sisoi se aşeză gâfâind din greu, apoi deodată zimbi.

— Ducă-se dracului, pocitania! Ia spune-i tu, Iakov Ilici, dar te rog dă-ţi osteneala şi tălmăceşte-i ce spun cuvânt cu cuvânt. O faci?

— O să-mi dau toată osteneala.

— Spune-i lui că de-alde ei umblă mulţi pe aci şi fiecare pe riscul propriu: face cât face negoţ, mai face şi câte o boroboaţă, iar apoi o şterge în larg, ştiind că n-are cine să-l tragă la răspundere. Iar noi suntem o corabie care navighează sub steagul rusesc, aparţinem companiei ruso-americane, aşa că suntem un fel de instituţie de stat. Noi trebuie să trăim cot la cot cu lumea de aci şi să n-o socotim scorpie. Spune-i tu. Iakov Ilici. Că am avut până acum de multe ori de-a face cu indienii, port chiar pe pielea mea o însemnare dovedind cum că sunt cu adevărat nişte sălbatici şi nu le prea plac străinii. Cu toate acestea, dacă ajungi să-i cunoşti mai îndeaproape, vezi că, deşi-s păgâni, sunt tot oameni ca şi noi, ca şi dânsul. Şi-şi iubesc copiii şi nevestele nu mai puţin ca Parsons. Ia să mi-l întrebi tu, Iakov Ilici, dacă oamenii lui şi-au făcut de cap, s-au ţinut de blestemăţii şi de jafuri. Cred că nu s-a putut fără asta. Dealtminteri, indienii ăştia băştinaşi arareori fac pe nebunii. Spune-i că acum, să tot fie, vreo trei ani s-a întâmplat ca indienii din tribul coliujilor să atace într-o zi oameni de-ai noştri care până atunci trăiseră în bună pace cu dânşii. Şi nu i-au atacat din voia lor, ci asmuţiţi de un navigator din ăştia, tot ca dânsul. Toi ei le-au dat indienilor şi puşti ca să aibă cu ce lupta împotriva oamenilor noştri. Mai mult decât atât: trei

matrozi americani, fugiţi de pe o balenieră pe care băieţii noştri i-au primit bine, au luptat laolaltă cu indienii împotriva noastră, au dat foc la acoperişul de la arest trăgând cu dopuri de câlţi, iar apoi au tras în ai noştri… Băieţii noştri s-au apărat, dar ce puteau face când totul în jur ardea, iar duşmanii numărau câteva sute de oameni?… Astfel au pierit vreo câteva zeci de oameni de ai noştri printre care şi femei… Nici n-am mai întrebat dacă nemernicii ăia trei s-au mai angajat ori ba pe vasul lui… Dracu să-i ia! Ei, asta-i!

Slobodcikov răsuflă adânc şi se uită urât la Parsons cu ochiul său unic, injectat de sânge. Apoi a urmat:

— Noi am aflat de nenorocirea asta. Tocmai bine a venit şi un vas militar din flota rusă – "Neva". I-am împresurat pe aceşti coliuji în fortăreaţa lor, dimpreună cu nevestele şi copiii lor. Ce-ai fi făcut în locul nostru, căpitane Parsons? I-ai fi nimicit pe toţi fără a crede măcar că ai săvârşit un păcat înaintea domnului. Aşa e? Dar noi n-am făcut aşa, deşi, drept să-ţi spun, ne mâncau palmele de dorul răzbunării. Le-am luat coliujilor fortăreaţa lor, iar pe dânşii i-am cruţat, cu toate că s-au rugat şi triburile vecine să le fie îngăduit să-i nimicească pe coliuji şi să-i ia ca sclavi. Noi am stat şi am judecat că, chiar de s-au făcut vinovaţi de o vină mare, aceasta s-a petrecut mai mult din cauza sălbăticiei lor şi a întărâtării din partea altora. Şi iată că acum, în locul fortăreţe! dărâmate, s-a ridicat una nouă, o adevărată fortăreaţă cu numele de Novo-Arhan- ghelsk şi de bine de rău, trăim acum cot la cot cu coliujii aceştia căutând a preschimba în prietenie îndârjirea ce o au din născare. Eh unul nu pornesc cu foc ţi sabie împotriva indienilor de prin partea locului. Să nu-şi pună Parsons nădejdea în mine în privinţa asta. Dar dacă, la o adică, vreunul din marinarii lui o mai fi în viaţă, în chestia asta îl ajut, precum i-am făgăduit. Ia să-i tălmăceşti toate astea lui, omului ăstuia cu frica lui dumnezeu I

Slobodcikov se întoarse bătând în masă cu degetele lui groase.

— Să-i transmiţi lui mister Sisoi, spuse cu răceală Parsons, care-şi recăpătase între timp întreaga stăpânire de sine, că discursul domniei sale nu m-a convins câtuşi de puţin. Nu pot să stărui totuşi ca el să procedeze împotriva intereselor sale. Sunt gata să primesc cu recunoştinţă ajutorul său în măsura în care va putea să mi-l acorde.

— Bine! mormăi întunecat Slobodcikov după ce Semenov i-a tălmacii cuvintele lui Parsons. Mă duc sa dau dispoziţii. Timpul pare să se fi stabilit şi trebuie să ne pregătim de debarcare. Iakov Ilici, tu rămâi, de bună seamă, pe bord. La tunuri îl las pe Kurmucev comandant de artilerie... se descurcă el! Bricul îl vom ancora de nădejde, la pupă şi la proră, întors cu bordul spre mal. Dacă o fi să ni se întâmple ceva, preiei tu comanda şi faci cum crezi de cuviinţă, după cum se întorc lucrurile. Asta-i tot.

Făcându-i lui Parsons un semn cu capul, Slobodcikov ieşi din cabină şi scara scârţâi jalnic sub pasul său greoi.

Planul de acţiune al lui Slobodciktv era simplu. Avea la dispoziţia lui cincisprezece marinari ruşi, toţi until şi unul, oameni păţiţi şi pricepuţi la toate. Afară de ei pe „Sfântul Nicolae" mai erau şaptezeci de vânători aleuţi, marinari iscusiţi şi ageri, învăţaţi să parcurgă în caiacele lor uşoare de piele distanţe foarte mari. Erau cu toţii înarmaţi cu puşti şi mai luaseră nu odată parte la diferite încăierări. Mulţi dintre aleuţi se mai învăţaseră cu munca de mateloţi pe vas, iar şeful lor, Maxim, om mai în vârstă, era un bun ajutor al lui Semenov şi Slobodcikov.

Slobodcikov hotărî să debarce pe mal sub acoperirea tunurilor de pe bric, împreună cu nouă ruşi şi patruzeci de aleuţi. Acest detaşament trebuia să asigure ca tratativele să se desfăşoare fără primejdie. Urma ca şase ruşi să rămână pe bord pentru a deservi tunurile bricului

sub comanda bătrânului Kurmacev. Mai rămâneau pe vas şi zece vânători aleuţi, ca să le fie de ajutor tunarilor în caz că indienii ar porni la abordaj. Bricul american cu rămăşiţele echipajului său comandate de O'Hara trebuia să se ţină, cu pânzele cele mici ridicate, în apropiere de „Sfântul Nicolae", ca să-i poată veni la nevoie în ajutor cu artileria sa. Alţi douăzeci de aleuţi rămaseră pe bricul din Boston, împreună cu O'Hara, în chip de garnizoană.

Slobodcikov se sui pe punte, scutură din cap, mişcându-şi pletele castanii şi dese şi trase adânc aerul în piept.

— Ce frumos e! Şi ce aer bun şi proaspăt e aci, spuse el.

Scrutând din ochi coasta mării, dădu poruncă să-l cheme la dânsul pe Kurmacev, Maxim şi Sobacinikov. În curând toţi trei urcară pe puntea de sus. Slobodcikov le expuse planul său de acţiune.

— Ai înţeles. Maxim? îl întrebă el pe aleutul scund şi îndesat, cu umerii laţi, care stătea în faţa lui descoperit şi îmbrăcat cu „parca" lui de blană. Avea un obraz fălcos, nemişcat ca de piatră, Şi-l asculta atent Sisoi, privindu-l cu ochii săi negri, puţin oblici.

— Cum să nu-nţeleg! spuse fără grabă Maxim. Trebuie să aşteptăm. Când ni-i face semn, om trage. Nu-i mare lucru de înţeles,

— Vezi de te ţine bine. Să te iei după Sobacinikov; ce-o face el, asta să faci şi tu.

Sobacinikov, un bărbat vânjos cu barba aurie, cu pălărie de pâslă pe cap şi o cămaşă indiană de antilopă cu ciucuri, îi făcu cu ochiul lui Maxim şi spuse, stâlcindu-şi cu tot dinadinsul vorba:

— Eu dai semn, tu trage… Aşa-i Maxiniuşka?

Maxim zimbi uşor din coltul buzelor:

— Lăsaţi glumele, spuse sever Sisoi şi se întoarse spre Kurmacev.

Acesta avea o barbă căruntă, era de statură potrivită şi

purta un fel de redingotă rusească, în trei clini, cizme şi căciulă de vulpe. Kurmacev aştepta calm poruncile. Ochii săi albaştri, mult prea limpezi şi pătrunzători pentru un bătrân, priveau atent şi cu multă vigilentă.

— Noi doi n-avem prea multe de vorbit, Ivan Feodorovici, zise Sisoi. Te las comandant peste tunuri. Procedează cum vei crede de cuviinţă, pe tine nu-i cazul să te înveţe omul. Am auzit un zvon cum că de tânăr ai fost mare meşter cu tunul, încă în Rusia.

— Să nu te încrezi în orice zvon Sisoi Ivanici, răspunse Kurmacev calm şi cu demnitate. Cu tunurile, de bună seamă, mă pricep să umblu; apoi am şi oameni învăţaţi. Nu-ţi fie teamă i

— Foarte bine! spuse Slobodiikcv. Duceţi-vă voi doi, Haritun şi cu Maxim, să-i pregătiţi pe oameni şi să revizuiţi armele, iar tu, Ivan Feodorovici, vino cu mine în cabină. Acolo o să-i explicăm toate cele prietenului nostru de la Boston.

Coborând cu Ivan Kurmacev în cabină, Slobodcikov îl rugă pe Semenov să le seivească de tălmaci, făcu loc pe o margine a mesei şi, cu aiutorul lărirniturilor şi bucăţelelor de pesineţi. Închipui pe ea un plan al coastei.

— Uitaţi-vă aci! spuse el. Iată, grămăjoara aceasta de fărâmituri închipuieşte tabăra indienilor şi bărcile aflate spre stângă ei... Câte bărci sunt acolo? se adresă el lui Parsons.

— Bărci? La vreo zece, răspunse Parsons.

— Cam aşa ceva. La început au fost opt bărci, iar apoi au mai venit încă cinci – cu toatele sunt deci treisprezece bucăţi. Una peste alta, în fiecare barcă încap zece până ta doisprezece inşi, aşadar trebuie să fie acolo cam vreo sută cincizeci de inşi. Grămăjoara de aci închipuieşte tabăra şi bărcile din dreapta. De dimineaţă erau aci cinci bărci, mai pe urmă au mai venit încă patru. Asta face nouă, iar cu totul douăzeci şi două. Eu o să debarc îndată iac-aici, şi Slobodcikov arată cu degetul său gros tabăra

din dreapta. Toţi băieţii noştri şi cu tine, dacă o fi să vii cu noi, să vă ţineţi alături de locul unde se sparg valurile. De bună seamă, trebuie să aveţi armele pregătite şi să fiţi cu ochii în patru! La o adică, treizeci de oameni să tragă, iar ceilalţi douăzeci să încarce. Ei, să nădăjduim că o să meargă... Cu alte cuvinte, eu am să plec singur înainte, ca să stau cu ei de vorbă. Intru întâmpinarea mea vor ieşi căpeteniile lor, vreo patru, cinci inşi.

— Cum, vreţi să mergeţi singur? Aceasta nu se poate! spuse enervat Parsons. Vă vor ciurui cu cuţitele ori vă vor lega cobză mai înainte ca ai dumneavoastră să ducă arma la ochi.

Slobodcikov zâmbi:

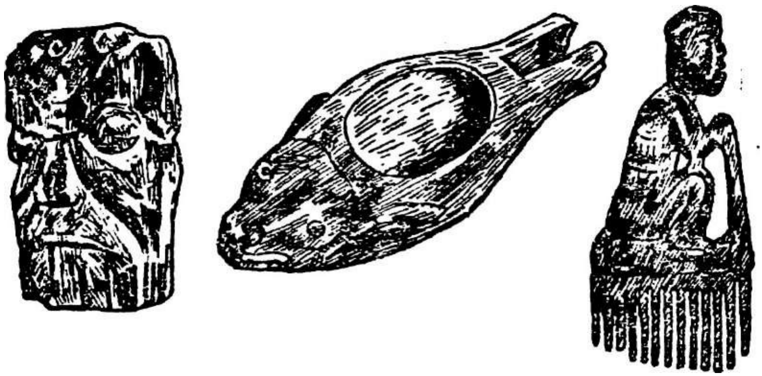
— Nu mă tem de cuţitele lor, iar de legat... să-ncerce să mă lege! De bună seamă, sunt un popor viteaz, n-am ce zice, numai că mâncarea lor e doar peştele şi poamele pădureţe, iar eu mi-s hrănit cu pâine. Am crescut cu pâine. Apoi cu ce se îndeletnicesc ei? Nu se pricep decât să tragă cu arcul şi să vâneze peşte cu cangea, pe când eu până la douăzeci şi trei de ani am tot arat pământul. Tocmai de aceea am atâta putere. Slobodcikov îşi întinse braţele voinice şi strânse pumnii săi de urs. Cum or să mă lege ei pe mine? Ascultă mai bine şi mai departe ce-ţi zic. Când oi începe să stau cu dânşii de vorbă, tu să nu pierzi din ochi tabăra din stângă, auzi, Ivan Feodorovici! Şi tunurile tot într-acolo să le îndrepţi din timp. Dacă, doamne fereşte, s-ar încurca iţele, pe uscat o să ne descurcăm noi, apoi pornim cu barca spre corabie. Totul este ca cele treisprezece bărci să nu se vâre printre noi. Tu să le ţii la depărtarea unei salve de mitralie. Numai că nu trebuie să tragi decât în caz de mare nevoie, căci ar fi păcat să prăpădeşti lumea. Ştii tu care să-ţi fie prima grijă? Ei nu vor îndrăzni niciodată să pornească la atac frontal împotriva corabiei fiindcă sunt oameni deştepţi şi ştiu că nu pot ţine piept tunurilor; dar dacă începem să ne retragem în caiacele noastre, îndată se vor amesteca

printre noi şi atunci tu n-ai să poţi să tragi în ei, iar ei, urmărindu-ne pas cu pas, vor năvăli pe bord împreună cu noi. Şi vezi că sunt o mulţime! Cred că trebuie să fie la vreo cinci sute de oameni înarmaţi.

TRATATIVELE

Sfatul căpeteniilor şi al celor mai vestiţi ostaşi din cele trei triburi aliate se instalase între două dune şi marginea pădurii.

La loc de cinste, sub poala unui cedru roşu, uriaş, pe o

Obiecte din lemn

ridicătură de pământ aşternută cu rogojini, şedeau cei trei şefi de trib: Kokveltan, Iukkahaga şi Tlu-lu-luk. Ceva mai jos stăteau vrăjitorii Kiullut, Cian şi Pi-ce-an, cel mal mare vrăjitor şi vraci al şigalisilor. În jurul acestor două grupuri se strecuraseră vreo patruzeci de căpetenii şi ostaşi aleşi din cele trei triburi, aşezaţi după meritele şi situaţia fiecăruia în tribul său. Feţele lor erau vopsite cu negru, alb şi roşu – culori de război, părul îl aveau legat mănunchi şi împodobit cu puf de
vultur, pene, legături multicolore cu frumoase modele.

Sfatul era pe sfârşite. În mijlocul unei tăceri solemne vorbiseră şefii de trib, apoi vracii şi mulţi alţii. Cei mai mulţi şigalisi erau de părere să nu se atingă de albi, bineînţeles dacă aceştia nu vor deschide singuri

ostilităţile. Se socoteau răzbunaţi prin uciderea celor douăzeci şi doi de vânători de balene. Să atace cei dinţii două corăbii înarmate cu tunuri era curată nebunie. Chiar şi în cazul în care ar repurta victoria, aceasta i-ar costa zeci, poate chiar sute de vieţi de ostaşi. Dacă însă albii vor deschide singuri ostilităţile, lucrurile se vor schimba. Atunci n-o să mai fie cazul să ţină seama nici

de forţele inamicului, nici de pierderile proprii. Trebuie să învingă cu orice preţ. Şi şigalisii ştiau să lupte, după cum se şi cuvenea unor războinici din tribul lor.

Iukkahaga şi cu căpeteniile lui spuseră că au venit aci ca nişte fraţi şi aliaţi ca să le ajute şigalisilor şi de aceea sunt gata să primească orice hotărâre a sfatului

După aceasta s-a ridicat Kiullut înalt şi slab, cu o pelerină scurtă pe umerii săi gârbovi de bătrân. Purta în cap o podoabă stranie din pene şi cozi de vulpe, iar pe braţe, mai sus de cot, şi pe picioarele-i slabe de bătrân, dedesubtul genunchilor, brăţări din scoici, cu ciucuri şi clopoţei; peste obişnuita legătură ce-o purta pe şold, pusese acum, de asemenea, o cingătoare de vrăjitor cu o mulţime de amulete care sunau şi zornăiau la orice mişcare. Avea obrazul pictat cu cercuri negre şi albe încât nu se mai vedeau din el decât ochii strălucind

înverşunat. Mişcările lui, însoţite de zăngănit şi zornăială, erau repezite, iar vorba aprigă şi înflăcărată în cuvântarea sa, Kiullut îşi vărsă întreaga ură.

Chema războinicii la luptă sfântă. Cerea sângele albilor şi, rostind tot felul de blesteme, îi conjura pe indieni să nu se împace cu albii. Vedeniile stârnite de vrăjitoriile sale din ajun şi cele ce s-au perindat prin faţa lui de-a lungul orelor de nesomn din noaptea trecută, ca şi norii însângeraţi ce-i văzuse în zori de zi, erau aduşi drept o mărturie că bătrânul Kiullut avea dreptate.

Cuvântarea înflăcărată a bătrânului vrăjitor făcuse o puternică impresie. Se aşeză gâfâind, sunând din amulete şi clopoţei.

După el s-a ridicat Tlu-lu-luk. Era un războinic tânăr şi zvelt, cu trăsăturile feţei mari şi energice. Insă în felul său de a fi, în toate spusele şi mişcările lui avea ceva nesincer, o notă oarecum forţată. Cuvântarea lui fusese construită inteligent, părea plin de bunăvoinţă pentru aliaţi; dar după ce a terminat şi s-a aşezat din nou, toţi cei de faţă au rămas cu impresia unei ameninţări ascunse, ce se ghicea îndărătul cuvintelor lui. Se simţise că e supărat de faptul că majoritatea înclină spre o rezolvare paşnică a conflictului.

Oricât de impresionantă a fost cuvântarea lui Kiullut şi oricât de serioase erau argumentele lui Tlu-lu-luk, care militase şi el pentru război, judecând după mersul adunării, hotărârea fusese luată.

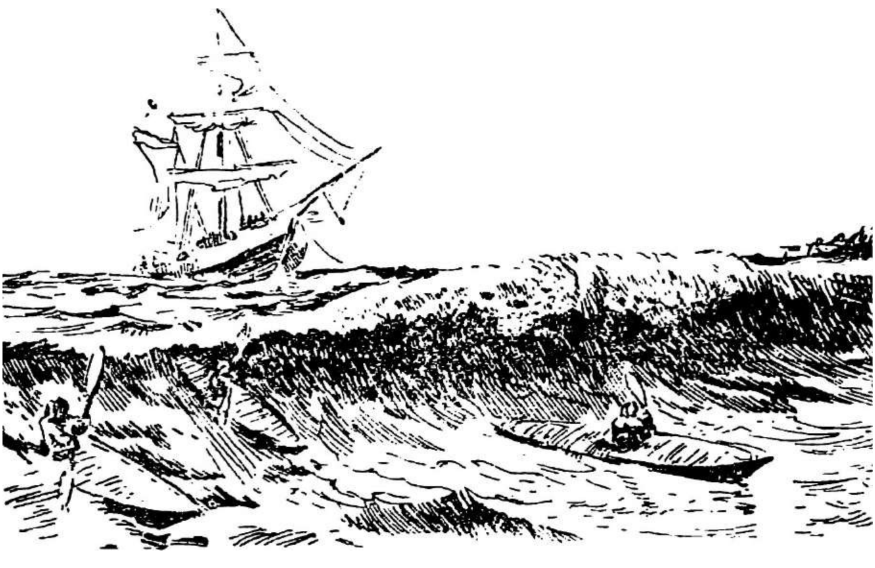
Era chiar luată, şi Kokveltan urma s-o proclame cu glas tare; după aprobarea definitivă, această hotărâre devenea lege. Începând de la şefii cei mai mari şi până la cel din urmă tânăr care îşi pictase pentru prima oară obrazul în culorile de război, toată lumea urma să se supună întocmai acestei hotărâri.

Kokveltan se ridică în picioare. Era un bărbat voinic de vreo patruzeci de ani. Avea umerii obrajilor laţi, falca de jos puternică, un nas drept şi buze subţiri în colţul cărora

se zărea o cută amară. Ochii negri şi oblici ai şefului priveau hotărât şi aspru.

Ca şi ceilalţi doi şefi de trib, Kokveltan purta şi el o pelerină albi ţesută şi împodobită pe margine cu un desen complicat, în culori vii. O legătură în formă de con, cu acelaşi desen pe ea, îi reţinea părul negru în care erau vârâte două pene de vultur. Întru cât dialectele şigalisilor, liughilor şi kvinececeaţilor se deosebeau foarte mult între ele, vorbi în limba cinuk, pe care o înţelegeau aproape toţi, intru cât devenise limba comercială comună pentru toate triburile de la malurile râului Columbia şi până în ţinuturile populate de tlinkiţi.

— Fraţi şi aliaţi, spuse Kokveltan, pirogile oamenilor albi s-au oprit în faţa malurilor noastre. Nu ştim pentru ce au venit, dar bănuiesc că vor să-şi răzbune pe pângăritorii căminelor noastre, ucişi de noi. În ochii lui Kokveltan se aprinseră scântei de ură Ne vom adăpa bucuroşi suliţele cu sângele veneticilor. Fie ca sufletele lor să se ducă în împărăţia de sub pământ, unde sălăşluiesc nelegiuitele suflete ale fraţilor lor. Dar nu toată lumea gândeşte ca mine. Înţeleptul şef de trib Iutramaki mi-a spus că Chiorul nu vrea vărsare de sânge

între albi şi noi. Mulţi dintre războinici au spus aci că înverşunarea inimilor lor a fost astâmpărată de sângele vărsat şi că dacă albii vor dori pace, să li se dea această pace. Acesta este glasul poporului şigalisilor. Inima mea nu s-a săturat încă, nu vreau pace cu oamenii albi şi de aceea strig către voi: să nu vă încredeţi în oamenii albi. Este mai bine să loveşti tu cel dinţii decât să primeşti o lovitură pe neaşteptate. Dar vă făgăduiesc să-mi stăpânesc inima şi să păşesc pe calea păcii dacă aceasta o doreşte poporul şigalisilor. De bună seamă voi pregăti totul în aşa fel încât să nu fim luaţi prin surprindere şi, la cel mai mic semn de înşelăciune, să putem lovi în duşman şi să-l nimicim.

Un freamăt de aprobare trecu printre ascultători şi Kokveltan îşi frecă fruntea în semn că mulţumeşte celor de faţă pentru încrederea acordată. Apoi explică adunării planul sau de acţiune.

Avea la dispoziţie aproape trei sute de războinici şigalisi, şaptezeci de kvinececeaţi şi patruzeci şi ceva de hughi. Îşi făcuse, o bună socoteală, zicând că albii vor fi nevoiţi în orice caz să coboare pe mal şi, tocmai de aceea, îşi aşezase forţele principale în centru, între tabăra kvinececeaţilor, care se afla mai spre miazănoapte, şi cea a hughilor, mai la miazăzi de acest centru. Întărise ambele tabere prin detaşamente de şigalisi care sosiseră la aliaţii lor cu pirogi de luptă.

Planul lui Kokveltan coincidea cu prevederile lui Slobodcikov. Într-adevăr, în cazul unei încăierări cu albii, Kokveitun avea de gând să-i zdrobească pe cei debarcaţi cu ajutorul grupării sale centrale, apoi să-i atace din flancuri, pe pirogi de luptă venind dinspre ambele tabere aliate, să-i urmărească îndeaproape pe albii în retragere, pătrunzând împreună cu ei pe corăbii şi să pună mâna pe acestea, după ce vor fi nimicit tot echipajul. Totul fusese pregătit cu mult înainte de amiază. În marginea pădurii, acolo unde dunele ajungeau până pe sub poala ei,

stăteau adăpostiţi aproape două sute de războinici indieni gata de luptă. Tot aci se aflau şi cei trei şefi de trib împreună cu Kiullut. În tabăra kviuececeaţilor şi a hughilor războinicii îşi pregătiseră pirogile împodobite şi şedeau acum pe nisip gata să intre în acţiune la primul semnal.

Soarele se înălţa tot mai sus pe cerul senin, aproape fără nori, aprinzând mii de scântei pe faţa oceanului. Aproape de amiază, dinspre promontoriu se întoarseră cu bine pe bricul rusesc caiacele de vânători. Pe ambele corăbii se stârni mişcare. Sute de ochi negri priveau cu încordată atenţie de pe mal atât cât le era cu putinţă. Rămase aci nemişcat, ancorat la pupă şi la proră.

Bricul american îşi ridicase velele şi acum manevra încet folosind orice adiere cât de slabă a brizei. Pe la amiază, o flotilă întreagă de caiace şi două baidare mari se desprinseră de bordul bricului „Sfântul. Nicolae” şi porniră spre mal. Ruşii şi aieuţii se apropiară fură grabă de locul unde se spărgeau valurile. Trecând cu bine această limita, debarcară pe nisip. O parte din ei rămase pe lângă bărci, în timp ce vreo treizeci de inşi porniră înainte. La vreo două sute de paşi de tabăra hughilor se opriră în poziţie de luptă cu armele pregătite. Era aci şi Parsons, palid, dar ţinându-se bărbăteşte, şi negurosul Sobacinikov, Maxim cel plin de sânge rece şi Slobodcikov, însufleţit şi voios. Purta un caftan rusesc şi cizme. Era în capul gol şi părul său des şi negru fâlfâia răscolit de un vântuleţ uşor. În mâinile lui puternice, flinta grea de soldat părea o jucărie.

— Ei, cu Dumnezeu înainte, spuse el, scrutând coasta mării. Vedeţi să nu vă daţi în petic, băieţi.

Ieşi înainte din rândul tovarăşilor pregătiţi de luptă, mătăhălos, mai înalt cu un cap ca oricare dintre ei. Se opri, îşi mută arma în mâna stângă, vârî două degete în gură şi scoase o fluierătură de haiduc atât de puternică încât păsărelele, care până atunci alergaseră pe nisip

fără pic de teamă, se ridicară stol şi zburară, înspăimântate. Ridicându-şi apoi cu amândouă mâinile arma deasupra capului, Sisoi o arată indienilor, apoi o puse pe nisip, desprinse de la cingătoare sabia lui veche de cazac, o puse alături şi porni încet în direcţia taberei hughilor.

Parsons se repezi după el, îl ajunse din urmă, îi apucă de mânecă şi-i spuse emoţionat:

— Mister Sisoi, este o nebunie! Vă rog să vă schimbaţi hotărârea.

Sisoi înţelegea foarte puţin englezeşte, dar pornirea lui Parsons fusese atât de grăitoare încât nici n-a mai fost nevoie de tălmaci. Puse cu blândeţe mâna lui uriaşă pe umărul americanului pirpiriu.

— Ei lasă, lasă! Doar nu-i pentru prima oară, spuse el liniştitor şi-l răsuri binişor pe Parsons în loc, făcându-i semn să plece îndărăt spre oamenii lui.

Cu un semn de neputinţă şi ridicând din umeri, Parsons se supuse în silă şi Slobodcikov porni fără grabă înainte, frământând nisipul cu cizmele lui şi aruncând în juru-i priviri cercetătoare. După ce a străbătut jumătate din distanţa dintre tabăra indienilor şi oamenii lui, se opri în loc.

Dinspre marginea pădurii, pe plaja întinsă, aplecaţi puţin înainte şi păşind uşor pe nisip cu picioarele lor desculţe, veneau spre Slobodcikov patru indieni cu feţele pictate şi pelerine albe. Câţiva paşi în faţa celorlalţi păşea Kokveltan, înalt şi voinic. Slobodcikov porni în întâmpinarea lor. Când ajunseră la o distanţă de vreo patru paşi, atât indienii cât şi Sisoi se opriră în loc.

În timp ce se apropia de ei, Slobodcikov îl studia pe indieni. Kokveltan, cu faţa lui virilă, cam butucănoasă, dar care stârnea totuşi un involuntar respect, ca şi tânărul Iukliahaga i-au plăcut amândoi. Tlu-lu-luk aproape că nu i-a atras atenţia, dar bătrânul Kiullut l-a făcut pe călătorul acesta mult încercat să devină deodată

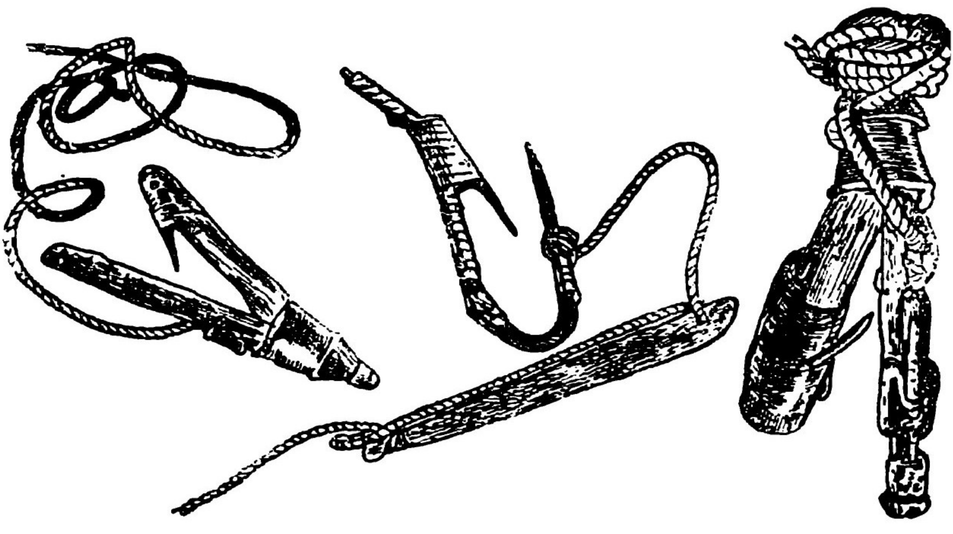
foarte atent. Ochii vrăjitorului ardeau de o ură făţişă, iar mâinile şi le ţinea amândouă ascunse sub pelerină; aceasta nu i-a plăcut deloc lui Slobodcikov.

Fără a-l pierde din câmpul său vizual pe bătrânul vrăjitor cu ciudata lui coafură, Şisoi îşi scoase fără grabă punga lui de tutun, Îşi umplu luleaua, scăpară un foc, trase un fum, apoi trecu pipa lui Kokveltan.

— Aţi venit pictaţi ca de război, spuse el în limba cinuk, pe care o cunoştea foarte bine. Dar noi nu vrem război. Ia mai bine fumează şi tu şi să ajungem la o bună înţelegere, adăugă el în ruseşte, făcându-i, plin de voie bună, cu ochiul lui Kokveltan.

Acesta îl ascultă atent, şovăi o clipă, apoi întinse mâna ca să ia luleaua.

Dar nici nu apucă s-o atingă, când deodată Kiullut, desfăcându-şi brusc pelerina, scoase un strigăt de luptă, se repezi la Slobodcikov şi-l lovi din răsputeri în piept cu

Unelte de pescuit

cuţitul său de piatră. Se auzi un zgomot surd de metal. Lovitura fusese atât de puternică încât voinicul navigator rus se clătină, dar rămase în picioare.

Lui Kokveltan îi scăpă o exclamaţie guturală de uimire.

Se petrecuse ceva de neînţeles. Lovindu-se de pieptul lui Sisoi, cuţitul de piatră a lui Kiullut se făcuse ţăndări

Kiullut sări îndărăt cu o expresie de deznădejde şi spaimă în obraz. Nu ştia deloc ce este o platoşă de otel, pusă sub cămaşă şi haină.

Tlu-lu-luk ridică şi el cuţitul ca să lovească. Printr-o mişcare ageră, Sisoi îi prinse mâna în degetele sale groase şi puternice ca de fier şi o strânse atât de tare încât tânărul şef de trib scăpă cuţitul jos. Slobodcikov îl împinse la o parte şi-i spuse lui Kokveltan cu un glas care se frângea de emoţie:

— Este o trădare!

— Ba nu, o prostie şi o samavolnicie îi răspunse Kokveltan.

Îi porunci printr-un gest lui Tlu-lu-luk să plece, apoi, întorcându-se cu faţa către războinicii indieni care se puseseră în mişcare, strigă cu un glas sonor care se auzi până departe ca toată lumea să rămână pe loc.

Toate acestea se petrecuseră cu o repeziciune atât de mare încât numai foarte puţini dintre ruşi şi aleuţi au apucat să priceapă cele întâmplate şi să se repeadă în ajutorul lui Slobodcikov. Ochii lui Parsons străluceau de bucurie. I se părea că încă puţin şi se va încinge o bătălie, ruşii vor fi atraşi fără să vrea în luptă şi vor fi nevoiţi să răzbune moartea marinarilor americani.

Dar Sisol se întoarse şi le porunci tuturor cu un glas tunător să nu se mişte din loc, dar să fie cu ochii în patru.

Tlu-lu-luk se aplecă, îşi ridică cuţitul de jos, trăgând spre Slobodcikov cu coada ochiului; în privirea lui se citea o spaimă superstiţioasă. Apoi se îndreptă din şale şi, aruncându-i lui Kokveltan o căutătură de lup, porni spre tabăra sa, înfăşurat în alba-i pelerină.

Iukkahaga şi Kokveltan se uitau cu respect Şi teamă la voinicul navigator. La omul acesta totul era neobişnuit pentru ei; statura lui de uriaş, faţa urâţită de

înspăimântătoarea cicatrice, barba neagră şi deasă care-i creştea aproape de sub ochi, dar mai cu seamă invulnerabilitatea lui supranaturală şi curajul său.

— Eşti un mare vrăjitor! spuse şeful de trib al şigalisilor, neputându-se hotărî să ia din mâna lui Sisoi luleaua aprinsă pe care acesta i-o întindea, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Slobodcikov se ciocăni în piept cu osul degetelor îndoite. De sub haină se auzi zăngănit de metal.

— Ba deloc. Avem numai noi aşa, o mică şmecherie. Nu sunt vrăjitor. Nu-ţi fie frică, spuse el zâmbind.

— Kokveltan nu cunoaşte frica! răspunse semeţ şeful şigalisilor. Stăpânindu-şi vitejeşte tremurul lăuntric, luă luleaua cu o mână fermă, trase de câteva ori în piept şi i-o trecu lui Iukkahaga. Acesta făcu acelaşi lucru şi întinse lui Slobodcikov luleaua. După emoţia prin care trecuse, Sisoi trase cu plăcere fumul în piept.

— Al naibii moşulică! mormăi Slobodcikov în ruseşte uitându-se cu neîncredere la Kiullut care bolborosea şi ţipa, făcând gesturi ciudate, cu tâlc de farmece: când sufla în direcţia lui Slobodcikov, când dădea din mâini, scuturându-şi cu zgomot clopoţeii şi amuletele. Pelerina albă îi lunecase de pe umeri, iar lumina puternică a soarelui scălda acum trupul său uscat şi cafeniu de bătrân, împodobit cu o mulţime de amulete.

Pentru orice eventualitate – cine ştie ce blestemăţie s-ar mai putea întâmpla – Slobodcikov scuipă peste umărul stâng, făcu semnul crucii şi spuse lui Kokveltan:

— Mai bine i-ai spune moşului să se care de aci că ne încurcă.

Kokveltan se uită la Kiullut. Descântecele bătrânului vrăjitor îl linişteau şi-i dădeau puteri. Nădăjduia că aceste descântece vor triumfa asupra puterii magice a Chiorului.

— Este un mare vrăjitor al ţării noastre, spuse el, şi în glasul său se simţea o adâncă stimă pentru Kiullut. Nu

pot să-i dau poruncă.

Slobodcikov oftă amărât.

— Fie şi aşa, vrăjeşte acolo cât vrei, diavol bătrân! bombăni el pe ruseşte. Trecând apoi în limba cinuk, se adresă lui Kokveltan:

— Să stăm pe nisip şi să vorbim!

Slobodcikov şi cei doi indieni se aşezară. Îşi trecuseră rând pe rând luleaua şi trăgeau din ea.

Intre timp bătrânul Kiullut continuă să vrăjească ca să alunge şi să conjure puterile magice ale vraciului rus cu un singur ochi. Făcând aceasta, se retrăgea încet de-a-ndăratelea spre poala pădurii. Sufletul său fremăta de groază şi deznădejde. Adunându-şi întreaga vitejie şi voinţă, vrăjea înainte, simţind că se află acum pe ruinele fostei sale puteri. Exista doar pe lume un vrăjitor atât de mare de pieptul căruia cuţitul său de cremene, vrăjit şi sfinţit, s-a zdrobit ca un ţurţure fragil de gheaţă de o stâncă de granit! Pe umerii bătrâni ai lui Kiullut se abătea o nenorocire după alta.. Bătrânul nădăjduise că, după ce-l va fi omorât pe Chiorul, va reuşi să semene spaimă printre tovarăşii acestuia şi să-i ridice pe cei de un neam cu el la luptă. Crezuse că, după lovitura lui de cuţit, se va stârni o mare încăierare în care indienii vor repurta victoria ce i-o vestiseră norii din zorii zilei. Şi iată că acum toate planurile lui şi toate încercările de a ghici viitorul erau zădărnicite.

Se retrăgea de-a-ndăratelea spre pădure, vrăjind şi rostind în neştire formule magice Sufletul său simplu şi naiv era în întregime stăpânit de noţiunile spirituale care domneau în tribul său. Sucul de plante pe care obişnuia să-l bea ca să cadă în extaz îi dădea o stare de beţie şi-i provoca visuri zbuciumate şi pline de vedenii. Vrăjitoriile şi salturile sale nebuneşti îi dădeau ameţeli şi-l aduceau la pierderea cunoştinţei. Toate acestea îl întăreau în credinţa că este înzestrat cu puteri supranaturale şi că poate comunica cu duhurile. Ţinea minte tot felul de semne care-i îngăduiau să prezică, mai bine decât oricare altul, vremea, sosirea peştelui, epocile când rădăcinile şi fructele ajungeau la maturitate. Uneori prezicerile lui Kiullut se împlineau întocmai şi aceasta ridica şi mai mult autoritatea bătrânului vrăjitor, încrederea în el a celor din neamul său şi adânca lor convingere că bătrânul este înzestrat cu o înţelepciune supranaturală. Era sincer şi fanatic, devotat chemării safe, cu totul dezinteresat, incapabil de înşelăciune conştientă – de care dăduseră dovadă mulţi alţi vrăjitori,

Instrumente muzicale

ca de pildă, lacomul Cian. „şamanul” hughilor. Cu atât mai înspăimântătoare şi iremediabile li păreau lui Kiullut loviturile aduse acum puterii sale spirituale.

Lohlox se ridică foarte îngrijorat de la locul unde stătuse la pândă şi se apropie de tatăl său adoptiv.

— Lohlox... Aprinde un foc acolo, în poiană... ca întotdeauna... Să-mi pregăteşti mai multă zeamă de fructe pentru o vrăjitorie mare... îngăimă Kiullut cu o voce care se frângea. Dând din timp în timp din mâini ţi suflând în direcţia lui Slobodcikov, Kokveltan şi Iukkahaga, care se zăreau în depărtare, pe nisipul alb şi strălucitor, vrăjitorul se îndreptă în urma lui Lohlox, spre umbra străvezie şi tihnită a pădurii înalte de cedri, ca să-şi continue netulburat farmecele în poiana tainică a şigalisilor.

Între timp, Slobodcikov purta tratative cu şefii de trib indieni. După ce a fumat cu ei laolaltă luleaua, era convins că nu vor îndrăzni să-i atace: se temeau acum să-i facă rău lui Slobodcikov, deoarece acesta ar putea sa le pricinuiască rău şi lor: doar acum, conform concepţiilor lor, aveau în piept acelaşi suflet al fumului de tutun. Tocmai de aceea, netemându-se de vreo trădare, Slobodcikov îl chemă pe Parsons şi pe Maxim, care puteau să-i fie de folos în timpul convorbirilor, întrucât cunoşteau mai bine decât el limba cinuk.

Drept răspuns la mustrările pe care i le adresă Slobodcikov în legătură cu perfida asasinare a marinarilor albi, Kokveltan vorbi cu o mânie stăpânită. Spuse că bătrânii satului îi primiseră pe albi ca pe nişte fraţi buni, le dăduseră loc pentru tabără şi le ajutaseră să taie lemne. Apoi a vorbit despre jafurile şi silniciile săvârşite de vânătorii de balene.

Fruntea fată a lui Sisoi se învineţi de mânie, ajungând de culoarea cicatricei sale.

— La te uită ce mârşăvie! făcu el supărat, uitându-se cu mustrare la Parsons. Bine. N-o să vă judec pentru

acest lucru, spuse el lui Kokveltan, amestecând cuvintele ruseşti cu cele din limba cinuk. Cum îţi vei aşterne, aşa vei dormi. Numai un singur lucru să-ţi spun, Kokveltan, dânşii sunt de pe la Boston – şi Sisoi desenă pe nisip un steag american – iar noi suntem ruşi. Sunt două triburi deosebite, cum ar fi şigalisii şi, să zicem, piskwalii. Dacă oamenii mei s-ar deda la jafuri, i-aş spânzura pe toţi de catarge. Vrem să trăim în pace cu oamenii de pe aci. Nu vreau să-mi fac păcate zicând că toţi cei de la Boston sunt deopotrivă cu ăia cărora le-aţi făcut seama. Mai sunt printre ei şi oameni de treabă, dar pentru toţi nu-mi bag mâna în foc. Pentru un singur lucru mă pun chezaş: că ai noştri nu vor face niciodată nici un fel de blestemăţii pe malul acesta. Pentru aşa ceva jupuim pe oricare de viu. Am vorbit pe înţelesul vostru? întrebă el.

Kokveltan dădu din cap. Iukkahaga îl ascultase cu atenţie pe Chiorul.

— Acum altă chestiune, ia să-mi răspundeţi voi cu mâna pe inimă: i-aţi omorât voi pe toţi ăia ori mai ţineţi pe vreunul prizonier?

Cu capul uşor aplecat, Kokveltan se silea să prindă întocmai înţelesul cuvintelor. După ce înţelese, scutură din cap atât de energic încât i se mişcară toate penele de vultur din ţesătura conică, de pe cap. Spuse cu un gest hotărât al mâinii:

— Pe toţi! Nici unul n-a mai rămas în viaţă!

Şi pe faţa lui întunecată trecu un zâmbet de cruzime.

Parsons strânse din dinţi. Pricepuse după gesturi despre ce era vorba.

Convorbirea fu întreruptă de un mic incident. Kokveltan aruncă întâmplător o privire în direcţia taberei hughilor şi pe faţa lui trecu o expresie de uimire.

— Ce-i asta? întrebă el adresându-se lui Iukkahaga.

Slobodcikov privi şi el îngrijorat în aceeaşi direcţie. Hugii îşi coborau pirogile pe apă. Bărcile şigalisilor care veniseră dimineaţa în ajutorul lor rămâneau şi mai

departe pe mal.

Dându-şi seama de cele ce se petrec, Iukkahaga spuse:

— Tlu-lu-luk ne părăseşte.

Ruşii se neliniştiră puţin, dar pirogile hughilor porniră dintâi spre miazăzi, apoi cotiră brusc spre nord, ocolind pe departe corăbiile albilor. Dându-şi seama de toate împrejurările care precedaseră această plecare, Slobodcikov se linişti.

— Prost aliat mai ai, îi spuse el lui Kokveltan.

Acesta ridică doar din umeri aruncând o privire plină de dispreţ în direcţia flotilei hughilor, care se depărta.

Puteau acum să-şi continue convorbirea. De altfel, Slobodcikov nu se îndoia că Kokveltan îi spusese tot adevărul şi că indienii nu mai aveau la ei niciun prizonier. Totuşi, ca să înlăture orice umbră de îndoială, propuse;

— Aş da pentru fiecare marinar viu un preţ bun drept răscumpărare!

Ştia că dacă indienii ar mai fi avut la ei prizonieri, ar fi

consimţit negreşit ca aceştia să fie răscumpăraţi. Nu puteau trage cine ştie ce foloase de la prizonieri, iar obiectele de fier căpătate în schimbul lor, le păreau indienilor de nepreţuit.

Dar Kokveltan clătină din cap:

— N-avem la noi niciun marinar viu. Niciunul.

Continuarea tratativelor nu mai avea niciun rost.

Galben la faţă, Parsons se ridică în picioare

— Plec, spuse el. Dar nu consider afacerea încheiată. Mă mai întorc aci!

Se înclină rece în faţa lui Slobodcikov şi porni spre mal.

Slobodcikov, Kokveltan şi Iukkahaga au mai fumat încă o lulea, au făcut schimb de daruri şi şi-au dat reciproc asigurări cum că între ei nu mai există de acum încolo nicio duşmănie. După aceasta, Slobodcikov şi cu tovarăşii săi se înapoiară la bric, iar indienii plecară spre tabăra lor. Pe la orele patru după amiază, când a început să bată vântul, cele doua bricuri au ridicat ancora şi au plecat.

PLECAREA LUI LOHLOX

Câtă vreme corăbiile au mai zăbovit în faţa coastei, chiar şi atunci când şi-au ridicat pânzele şi au pornit-o spre larg, războinicii indieni erau pregătiţi de orice, nefiind siguri că totul s-a terminat chiar atât de paşnic. Se şi aflase insă că a doua zi tribul şigalisilor face o mare petrecere, iar Kokveltan a spus în auzul tuturora că-i pofteşte la „potlaci” (chef) pe toţi ostaşii săi şi pe cei aliaţi

Războinicii supravegheau mişcările corăbiilor, iar bătrânul Kiullut vrăjea într-o poieniţă din pădure. Kokveltan îi invitase pe Iukkahaga în casa lui ca să-şi mai refacă puterile. Trimise războinicilor kvinececeaţi o gustare îmbelşugată, Iukkahaga porni alături de Kokveltan spre satul şigalisilor. Drumul într-acolo trecea între dune şi marginea pădurii. Malul se înălţa treptat la cele din urmă, deasupra râpei din faţa lor se arătară casele mari ale şigalisilor semănând la înfăţişare cu acelea ale kvinececeaţilor. Kokveltan şi Iukkahaga

trecură pârăul pe două bârne şi suiră spre locul unde erau aşezata casele

Satul era pustiu căci femeile şi copiii plecaseră în interiorul ţării, în alte sate. Acasă nu mai rămăseseră decât câteva bătrâne lăsate ca să le gătească războinicilor. Printre ele era şi mama lui Kokveltan.

Era o bătrină de statură impunătoare, cu privirea ochilor săi oblici tot atât de inteligentă ca şi a fiului ei – şeful tribului. Purta o pelerină scurtă de lână; părul negru, cu foarte puţine fire cărunte era împletit în două cozi în faţa urechilor, iar în spate îi cădea liber pe umeri. Prin buza inferioară, care-i atârna mai jos de bărbie, era trecută o podoabă de os, mare cât o farfurioară. Bătrâna îl primi pe Iukkahaga şi strigând doi sclavi, un bătrân şi o bătrână, le porunci să întindă rogojini sub pinul de pe faleză. De aci se deschidea o privelişte întinsă asupra oceanului şi a fâşiei nesfârşite de plajă nisipoasă care se pierdea în negură... De aci se vedeau bine şi cele două corăbii. În timp ce bătrâna mamă a lai Kokveltan le gătea singură masa şi prăjea în frigare, deasupra unui foc de lemne, bucăţi de peşte proaspăt, cei doi şefi de trib stăteau pe rogojini şi priveau în tăcere zările

— Iukkahaga, făcu Kokveltan, poporul şigalisilor şi cu mine nu vom uita niciodată cât de nobil ne-ai venit în ajutor în clipele de cumpănă.

Iukkahaga făcu un gest, vrând parcă să înlăture aceste vorbe şi răspunse:

— Suntem vecini şi trebuie să ne ajutăm între noi. Dezbinarea nu face decât să ne slăbească, iar prietenia sporeşte puterea ambelor triburi.

Un timp mai schimbară între ei amabilităţi de acelaşi fel, apoi Kokveltan începu să aducă vorba, mai de departe şi despre altele. Pomeni de tatăl lui Iukkahaga, lăudându-i, pe bună dreptate, marea îndemânare la vânătoarea de balene. Apoi mai pomeni şi despre respectul ce-l are faţă de Iutramaki, căpetenia cea mare

a tribului kvinececeaţilor. Şi, în sfârşit, spuse:

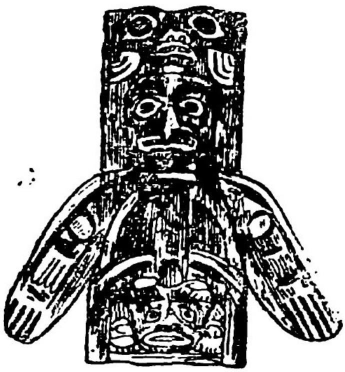
— Să nu mi-o iei în nume de rău, Iukkahaga, dar vreau să te întreb un lucru care s-ar putea să ţi se pară jignitor. Ceea ce mă face să-ţi pun această întrebare, nu este simplă curiozitate.

— Întreabă-mă, Kokveltan, spuse tânărul şef de trib. Cred că nu vrei să-mi aduci vreo jignire nemeritată.

— Ai o soră. Cu numele de Hulaghit Am auzit despre ea mult bine Un singur lucru mă minunează: de ce n-o fi purtând podoabă la gură şi cercei în urechi?

Iukkahaga îşi plecă ruşinat ochii. După părerea lui, gura nepocită a Hulaghitei şi urechile ei micuţe, nedeformate de perforare şi greutatea cerceilor, o făceau urâtă. Şi cât de tare suferea din cauza acestei urâţenii însăţi Hulaghit, ca şi bătrâna Laia! Dar ce era de făcut? Aceasta era voinţa duhurilor.

— Când s-a născut Hulaghit, spuse Iukkahaga, în satele kvinececeaţilor copiii mureau de o boală înspăimântătoare. Ca de obicei, bătrânul Kiullut a făcut farmece ca să afle de la spiritele strămoşilor ce nume să-i dea micuţei nou născute. Duhurile i-au pus numele de Hulaghit şi au spus că fetiţa este sortită să rămână în veci o pocitanie, cu buze netăiate, fără cercei în urechi.

Sculptură în lemn

Atunci molima ne va părăsi satul şi nu se va mai întoarce niciodată la noi, atâta vreme cât buzele şi urechile lui

Hulaghit vor rămâne neatinse. N-a fost uşor să fie primită o asemenea jertfă, dar tata şi mama s-au învoit spre binele tribului nostru, iar fetiţa a rămas fără podoabele pe care le poartă oricare altă femeie. Când s-a făcut mare şi a aflat care este pricina acestei groaznice deosebiri dintre ea şi tovarăşele ei de joacă, Hulaghit s-a mângâiat la gândul că frumuseţea i-a fost jertfită pentru binele poporului ei iubit… Are o inimă vitează şi este o fiică credincioasă poporului ei, încheie Iukkahaga cu amărăciune, dar şi cu mândrie.

Kokveltan îşi puse mâna pe genunchiul lui Iukkahaga.

— Este o jertfă nobilă care răscumpără orice, spuse el.

Mâncarea a fost adusă. Era minunată. În două vase mici, rădăcini murate din recolta anului, o băşică de focă cu icre, un blid mare de lemn cu grăsime de balenă amestecată cu tot felul de fructe de pădure, câţiva somoni făcuţi pastramă, cartofi copţi pe o bucată de coajă de copac. Kokveltan îl pofti pe oaspetele său să treacă la mâncare şi cei doi şeii de trib flămânzi începură să înfulece cu poftă.

Lui Iukkahaga îi plăceau foarte mult rădăcinile murate; erau primele din recolta nouă pe care le gusta anul acesta. Tocmai de aceea, mai înainte de a începe mâncarea, îşi plecă fruntea şi adresă încet rădăcinilor rugămintea de a nu-i face niciun rău, ci dimpotrivă de a-l ajuta, a-i înzeci puterile şi a-l face mlădios şi rezistent întocmai ca şi rămăşiţele care ar fi crescut din aceste rădăcini.

Intre timp bătrâna sclavă le-a servit bucăţi de somon prăjit pe nişte beţişoare şi atât Kokveltan cât şi Iukkahaga le-au mâncat cu mare poftă, lingându-şi lacom degetele grase.

Deodată, în timp ce plescăiau şi mestecau de zor, Kokveltan ridică fruntea de parcă i-ar fi dat prin gând o idee nouă.

— Hei, Iukkahaga! spuse ei. L-ai văzut pe Mautk, fiul

fratelui meu?

Iukkahaga puse la loc cartoful ce-l luase în mână şi rosti cu căldură.

— Da, l-am văzut pe Mautk. Gura lumii spune că este un ostaş viteaz. Pe toată coasta noastră nu e familie care să-i refuze să-i dea fata lor de soţie.

Kokveltan dădu satisfăcut din cap. Propunerea lui fusese primită, putea deci acum să înceapă peţitul oficial, după datinele ţării, fără teama de a primi vreun refuz. Cei doi şefi de trib n-au mai atins această problemă rezolvată şi şi-au văzut de mâncare.

Masa se apropia de sfârşit. Soarele lumina rogojina cu mâncărurile aşezate pe ea. Deodată, o umbră căzu pe cei care mâncau. Kokveltan văzu un războinic tânăr, lat în umeri, cu o faţă virilă şi frumoasă.

— E Lohlox, spuse Iukkahaga.

— Ia loc alături de noi, Lohlox! i se adresă prietenos tânărului şeful şigalisilor. Ia loc şi gustă din mâncarea noastră.

Dar Lohlox refuză orice mâncare.

— Am fost trimis de Kiullut la şefii triburilor ca să le împărtăşesc voinţa duhurilor, spuse el.

— Dar unde este acum venerabilul tău tată? întrebă Iukkahaga.

— Sufletul lui Kiullut nu s-a întors de-a binelea în trupul său. Vine şi pleacă iar. Trupul lui Kiullut stă întins în poiana sfântă a şigalisilor, răspunse Lohlox.

— Te ascultăm, Lohlox, spuse Kokveltan oprindu-se din mâncat fi ştergându-ţi mâinile de rogojină.

— Când sufletul lui Kiullut s-a întors pentru câteva clipe în trupul său, el mi-a spus: „Du-te la şefi” – cu toate că ochii lui Kiullut erau închişi, iar dinţii încleştaţi. „Du-te la şefii de trib şi spune-le că furtuna se va stârni în cel mult două zile. Războinicii lui Iutramaki să pornească chiar diseară spre casă pentru că furtuna să nu-i apuce în largul oceanului. Iukkahaga şi cu ostaşii săi să nu zăbovească pe aci peste asfinţitul de mâine”. Tatăl meu şi cu mine pornim chiar astăzi împreuna cu ostaşii lui Iutramaki. Ne vor duce până la gurile râului nostru şi ne vor lăsa acolo.

Cei doi şefi de trib primiră cu toată încrederea importanta veste adusă din partea duhurilor. Părea demnă de crezare, cu atât mai mult cu cât, într-adevăr, se apropia timpul furtunilor de toamna.

Iukkahaga şi Kokveltan se apucară îndată să se pregătească în vederea îndeplinirii poruncilor primite de sus. Cel mai în vârstă dintre războinicii lui Iutramaki a fost încunoştiinţat de călătoria ce-i aştepta şi a început îndată, împreună cu tovarăşii săi, să examineze şi să pregătească cele două pirogi ale lor în vederea unei călătorii îndelungate. Războinicii trebuiau să vâslească două zile şi două nopţi în şir ca să poată alunge în satul lor la timp, înainte de dezlănţuirea furtunii.

Fără să mai aştepte potlaciul cel mare, Kokveltan

împărţi daruri tuturor războinicilor. Întrucât Kiullut nu-şi venise în fire (ba aiura, ba dormea), în aşteptarea întoarcerii depline a sufletului său în trupul vrăjitorului, războinicii lui Iutramaki s-au culcat la umbra pădurii de cedri. Lohlox le făgădui că, până la apusul soarelui, tatăl său adoptiv va fi pus pe picioare. Aşa s-a şi întâmplat: în timp ce soarele era jos deasupra orizontului, bătrânul vrăjitor îşi reveni definitiv în fire şi Lohlox îl ajută să ajungă la bărcile lui Iutramaki.

Toţi kvinececeaţii şi toţi şigalisii se adunaseră ca să-i petreacă pe cei care plecau O mulţime numeroasă de indieni, gătiţi cu ce aveau mai bun şi pictaţi în toate culorile, se strânseră pe nisipul luminat de soarele care scăpăta spre apus. Kiullut, Lohlox şi toţi ostaşii lui Iutramaki se aşezară în bărci încă de pe uscat. Urmând obiceiurile ospitalităţii, şigalisii au pornit spre apă purtând piroga pe braţe.

Umblând alături de pirogă care se legăna greoaie pe braţele şigalisilor, care abia o puteau duce, Iukkahaga îi făcu cu degetul semn lui Lohlox. Când tânărul războinic se aplecă spre el, îi şopti la ureche:

— Spune-i Laiei să se pregătească. În curând, şigalisii vor veni s-o peţească pe Hulaghit a noastră.

Pentru Lohlox ştirea aceasta a fost ca o lovitură de măciucă. Una era să se teamă că-l va lovi o durere şi alta să audă că această durere e de neînlăturat. Iukkahaga nu-şi dădu seama ce lovitură i-a dat prietenului său din copilărie. Se opri în apa până la genunchi, în bătaia valurilor înspumate şi făcu voios semne celor care plecau.

Războinicii lui Iutramaki vâsleau cântând sacadat şi monoton:

Iu-ha 1

Ekka-ha I

Şi pirogile alunecau iute pe valuri. După ce soarele s-a

ascuns, iar oceanul s-a întunecat, pirogile cele repezi ocoliră promontoriul.

Culcat comod pe fundul pirogii, Kiullut se căznea să nu adoarmă pentru ca sufletul său să nu se rătăcească în întuneric de trupul ce călătorea în barca purtată de valuri.

Rezemat de bord, Lohlox stătea cufundat în gânduri triste. Ce era de făcut? Îşi iubea cu înflăcărare tribul şi-l era pe deplin devotat. Şi iată că legile tribului îi răpeau fericirea, îi răpeau toată bucuria vieţii. Iar în afară de trib, îl aştepta sclavia ori moartea. Ce putea face?

Nici nu băgă de seamă că noaptea a trecut şi se dezmetici numai în clipa când, aruncată de un val, piroga scrâşni cu carena ei pe nisip.

Sărind în apa îngheţată care ardea ca focul, Lohlox îi ajută pe ceilalţi să tragă piroga la ţărm.

Luna nouă coborâse jos de lot deasupra liniei frânte a munţilor şi lumina slab oceanul şi stâncile de lângă mal. Se vedea foarte puţin, dar Lohlox ghicea de minune împrejurimile. Cunoştea aci din copilărie orice tufă, orice piatră.

Lăsându-i pe Lohlox şi Kiullut pe mal, pirogile lui Iutramaki alunecară în unda mării care venise în

Sculptură in lemn

întâmpinarea lor şi, în curând, dispărură din vedere. Numai cântecelele vâslaşilor se mal auziră un timp prin

vuietul valurilor. Kiullut şi Lohlox rămaseră singuri pe malul pustiu.

Inima lui Lohlox era plină de dor şi-l trăgea spre casă, spre satul natal. Dar Kiullut hotărî să facă un popas în pădure ca să se odihnească până dimineaţa lângă foc. Lohlox se învoi, fiindu-i milă de bătrânul istovit.

Instalat comod lângă foc de către fiul său adoptiv, Kiullut adormi adânc, iar Lohlox căzu pe gânduri. Nu-i mai rămăsese decât un singur lucru: să-l omoare pe Mautk, apoi pe Hulaghit, iar la urmă să-şi facă seama. Se vor duce atunci toţi în împărăţia morţilor, iar acolo sufletele înţelepte ale strămoşilor le vor hotărî cele ce nu se puteau hotărî aci, pe pămint. „Hulaghit va primi cu bucurie moartea, îşi zise Lohlox. Ea nu vrea să-i fie soţie lui Mautk.”

În jurul lor întunericul se făcea tot mai des. Focul aproape că se stinsese, nu mai rămăsese decât jeraticul mocnind pe sub cenuşă. Dar Lohlox nu luă aminte la aceste lucruri, fie gândindu-se la tovarăşa jocurilor sale de copil şi de tânăr, fie căutând să-şi închipuie ce-i aşteaptă în ţara morţilor.

Kiullut se trezi, ca întotdeauna, Sculptură în lemn puţin înainte de revărsatul zorilor.

Contururile copacilor din jur se vedeau acum din ce în ce mal limpede. Somnul îl întărise pe bătrân. Se uită la Lohlox şi pricepu că tinărul n-a închis o clipă ochii. Kiullut fu uimit de expresia figurii lui obosite, plina de deznădejde. Şi din nou sufletul bătrânului vraci se umplu de amărăciune. Aşadar farmecele sale din ajun n-au servit la nimic. Voinţa forţelor misterioase care-i stăteau împotrivă se dovedise a fi mai puternică.

Bătrânul se uită mult timp la Lohlox, gândindu-se la soarta fiului său adoptiv. Glasul inimii âl făcu să ghicească singura ieşire pe care o găsise Lohlox. Şi la acest gind se înspăimântă.

Oare într-adevăr Mautk, Hulaghrt şi Lohlox trebuiau să moară?

— Fiule, ceea ce ai gândit să faci este un lucru rău, spuse Kiullut, aşezându-se pe vine şi întinzând spre jeratic mâinile sale îngheţate.

Lohlox tresări. Faţa lui luă o expresie închisă şi mohorât. Nu-şi ridică privirile spre Kiullut. Privea cu ochii micşoraţi şi răi jeraticul care se stingea treptat.

— Fiule, ascultă pe un bătrân care-ţi vrea binele.

Ochii lui Lohlox se îngustară şi mai mult. Fălcile se încleştară. Continua însă să privească stăruitor şi în tăcere tăciunii.

— Îmi eşti drag, Lohlox, spuse bătrânul cu o duioşie neaşteptată. Îmi eşti drag, dar cinstea ta mi-e şi mai dragă. Iar mai presus de orice îmi este scump binele tribului nostru… Mă auzi. Fiul meu?

Lohlox tăcea.

— Mă auzi? urmă Kiullut. Ceea ce ţi-ai pus în gând să faci înseamnă nu numai o mare durere pentru bătrânul Kiullut, dar şi duşmănie neîmpăcată între două triburi, poate chiar pieirea unuia dintre ele. Va fi prilej de război lung şi fără cruţare. Iar dacă poporul nostru va scăpa totuşi cu viaţă, de-a pururea, până la sfârşitul veacului, lumea va blestema în legende şi cântece numele aceluia care a atras o asemenea nenorocire asupra tribului său. Asta o vrei, Lohlox?

Bătrânul tăcu.

Lohlox îşi ridică ochii asupra lui Kiullut. În ei se citea deznădejdea

— Dar ce vrei să fac, tată? întrebă el cu glasul înăbuşit, aproape fără a deschide gura. Nu pot să primesc să fie soţia altuia.

— Pleacă de aci. Lohlox! Du-te în satul lui Iutramaki şi locuieşte acolo, fii un ostaş destoinic, iar eu aci îmi voi da toată osteneala, îmi voi pune în joc toată ştiinţa mea pentru ca gândul la Hulaghit să nu te mai frământe, să ai

inima uşoară şi liberă… Nu vreau să ştiu decât că trăieşti şi te mai gândeşti la bătrânul Kiullut…

Lohlox se aplecă şi scotoci în foc; cenuşa sură se ridică de pe jeraticul stins şi se învârteji în aerul rece al dimineţii de toamna.

Argumentele puternice ale lui Kiullut îl uimiseră pe Lohlox. Gândul că el ar putea să devină pricina nenorocirilor ce vor lovi neamul său îl înspăimânta. Nu, el nu era în stare să facă nimic care ar putea să dăuneze tribului kvineteceaţilor. Şi Lohlox hotărî să-l asculte pe tatăl său adoptiv.

Rămase deci înţeles că se va pregăti chiar azi de drum, ca să-şi părăsească satul natal, poate pentru totdeauna. Va ieşi în largul oceanului pe piroga lui uşoară şi va reuşi, probabil, să ajungă până la satul lui Iutramaki mai înainte de a se fi stârnit furtuna.

De mai bine de o zi şi o noapte Lohlox nu luase nimic în gură. Şi Kiullut îl sili să se hrănească bine cu grăsime de balena şi pastramă de somoni Avea în fata lui o cale lungă, foarte lungă şi deloc uşoară

Se luminase de-a binelea când bătrânul şi tânărul au părăsit locul de popas şi au pornit la drum spre satul lor. Purtând armele, podoabele de vrăjitor şi pelerina bătrânului, Lohlox păşea repede înainte, iar Kiullut, deşi nu avea nimic în mână, se ţinea anevoie după el. Fiecare dintre ei era cufundat în gândurile lui. Deodată Lohlox s-a oprit atât de brusc şi de neaşteptat încât bătrânul a dat peste el.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kiullut, aruncând în jur priviri îngrijorate.

Dar Lohlox nu răspunse nimic. Se uita la nisipul alb al malului pe care se întipărise urma unei pirogi şi a unor paşi de om. Erau urmele a două perechi de picioare mici şi ale unei perechi de picioare mari.

Într-un loc, un picior mic trăsese în nisip câteva dâre mici, la care se uita acum ţintă Lohlox, cu sprâncenele

încruntate.

— Ce-i cu tine, Lohlox? întrebă nedumerit Kiullut.

Dar Lohlox nu răspunse nimic, suspină adânc şi se repezi înainte, grăbindu-şi mereu pasul.

Iată şi trecătoarea din care se deschidea ochilor priveliştea satului. Drumeţii coborâră repede dealul.

Fuseseră văzuţi

Femei bătrâne şi tinere, fete pe jumătate goale, copilaşi bronzaţi de toate vârstele îşi părăsiră ocupaţiile şi se grăbiră întru întâmpinarea lui Kiullut şi Lohlox. O mulţime tăcută care sporea repede îi înconjură pe amândoi. În zeci de ochi negri îndreptaţi asupra lor se citea îngrijorarea. Or mai fi în viaţă? N-au păţit nimic? Pentru cei de aci, războinicii pictaţi care i se păruseră atât de feroci lui Parsons erau părinţi, fraţi, soţi şi fii. Erau cei care-i hrănesc pe aceşti copii şi aceste femei, sprijinul şi apărarea lor împotriva forţelor duşmănoase ale întregii lumi străine, uriaşe şi crude care înconjura din toate părţile micul lor trib închegat într-un tot. Erau „cei dragi”, cei ce munceau şi luptau pentru ei.

— N-au fost lupte. Sunt cu toţii vii şi nevătămaţi. Pace! Pace! repeta Kiullut, răspunzând la întrebările mute ale femeilor care veneau mereu în grabă, tot mai multe la număr.

Faţa zbârcită, de obicei atât de severă, a lui Kiullut se făcuse acum mai blândă Amarul ce-i rodea inima se mai domoli puţin văzând cum cuvintul "Pace" rostit de el aprindea pe feţele femeilor şi copiilor reflexe de bucurie, ştergând orice urmă de dor, frământare ori teamă.

Printre zeci de ochi negri îndreptaţi spre el, Lohlox îi găsi pe cei ce-i erau mai dragi decât orice pe lume. Şi ochii aceştia străluciră întâlnindu-mi privirile

— Plec din satul nostru, Hulaghit, îi şopti el prinzând o clipă prielnică Şi ochii ce-i luminoşi îşi pierdură strălucirea, învăluindu-se în lacrimi.

Kiullut se duse în casa lui, iar Lohlox în casa Laiei, ca să îndeplinească porunca lui Iukkahaga. Laia, mult prea mândră ca să alerge în întâmpinarea lui pentru a afla veşti, şedea pe locul de cinste lângă războiul de ţesut, lucrând la o pelerină albă din lână de berbec de munte pentru fiul său – şeful tribului.

Oricâtă stăpânire de sine avea bătrâna indiană, totuşi şi ochii ei se deschiseseră larg la vederea lui Lohlox. Nu îndrăznea să respire, cuprinsă de o mare teamă. Hulaghit, care intrase în casă în urma lui Lohlox, se opri încetişor la uşă, rezemându-se cu umărul de uşorul ei, strângând tare degetele înlănţuite ale mâinilor ei mici.

— N-a fost nicio luptă, Laia. Au rămas cu toţii în viaţă şi nimeni n-a fost rănit, spuse Lohlox şi faţa aspră a Laiei se lumină.

— Stai jos, Lohlox, spuse ea. Eşti obosit. Hulaghit, adu-i de mâncare!

Dar tânărul războinic ridică mâna în semn că mai are ceva de spus.

Pipe

— Laia, fiul tău Iukkahaga mi-a poruncit să-ţi spun că, în curând, şeful şigalisilor va veni s-o peţească... glasul lui Lohlox tremură uşor... va veni s-o peţească pe Hulaghit pentru Mautk, fiul fratelui său.

Fără a mai aştepta răspuns, Lohlox se întoarse spre uşa lângă care nu mai era Hulaghit. Căutând să calce apăsat, Lohlox ieşi din casă.

Kiullut punea deoparte tot ce avea mai bun ca să-i dea fiului său adoptiv. Dar acesta refuză legăturile de scoici care înlocuiau la indieni banii, refuză pieptarele şi pelerinele scumpe. Nu-şi luă decât puşca, uneltele de pescuit şi de vânătoare, o pelerină mai veche pe care o purta zi de zi, un „işkat” cu rădăcini murale şi câţiva peşti uscaţi la soare; apoi se duse să-şi pregătească piroga. Nu voia să-l petreacă nimeni, nici să-l sărbătorească de plecare. De aceea, după ce şi-a încheiat pregătirile şi a tras piroga într-un desiş de răchită, hotărî să aştepte venirea nopţii ca să poată pleca la drum pe neobservate.

După ce-şi isprăvi pregătirile, se înveli cu cap cu tot în pelerina lui veche şi se culcă pe o piele de urs în casa cufundată în întuneric, în despărţitura familiei lui Kiullut, chiar în locul acela unde a dormit toată viaţa, de când venise acolo ca băieţaş, cu mulţi, mulţi ani în urmă.

Acum stătea culcat aci pentru cea din urmă oară. Fumând în tăcere o pipă după alta, bătrânul Kiullut şedea la picioarele lui Lohlox şi nu-şi lua ochii de la el.

Se întunecase de tot. Focul din vatră ardea mai viu. Lohlox se mişcă.

— S-a făcut seară, tată? întrebă el.

— Da, Lohlox, răspunse încet bătrânul.

Lohlox se ridică.

— Rămâi cu bine, tată! spuse el.

Bătrânul îşi puse mâinile pe umerii lui şi, timp de o clipă, îşi lipi obrazul zbârcit de pieptul lat al tinărului.

— Umblă sănătos, Lohlox! spuse el apoi îndepărtându-l. Umblă sănătos! Mă voi gândi la tine în putinele zile ce mi-au rămas de trăit.

Lohlox ridică de jos un balot bine împachetat şi armele legate într-o rogojină şi ieşi grăbit din casă. Se furişă încet spre sat, fără să-l vadă nimeni şi începu să coboare spre mal pe o potecă prin desişul de răchită.

— Lohlox! îl strigă încet un glas de fată, când ajunsese

aproape de piroga lui.

Lohlox tresări şi-şi puse jos povara. Din întuneric veni spre el Hulaghit.

— Lohlox! repetă ea şi glasul î se frânse de durere.

Uitase de descântecele lui Teţe, care o speriaseră atât de mult, de vorbele pline de tâlc pe care i le tot spusese pe ocolite în zilele din urmă mândra Laia, care simţea ce se petrece în sufletul fetei, dar nu voia să vorbească deschis de acest lucru. Hulaghit uitase şi de teama ce-o avea faţă de duhuri şi de legământul de a rămâne credincioasă tribului ei drag, uitase de orice în afară de durerea ei cea mare şi de chipul iubitului ei.

Un crai-nou palid se ridicase deasupra promontoriului împădurit şi lumina lui slabă, fantomatică, cădea pe faţa lată a lui Lohlox. Gâfâind din greu, cu braţele atârnându-i pe lângă corp, tânărul războinic stătea în tăcere în faţa Hulaghitei.

Aceasta îl privea drept în ochi şi nu se mai sătura. Deodată îşi întinse mâinile şi prânzindu-i între palme capul, îşi lipi pentru prima oară în viaţă obrazul ei de al lui.

— Hulaghit… şopti neputincios Lohlox, mângâind cu degetele tremurătoare părul des al fetei.

Simţi o lacrimă fierbinte a Hulaghitei rostogolindu-i-se pe obraz.

— Nu pleca, Lohlox I şopti Hulaghit. Nu pleca. Mai bine m-ai omorî… Hai să murim, Lohlox, să plecăm împreună în ţara morţilor. Ce zici, Lohlox?

— Nu se poate! gemu el. Nu se poate, micuţa mea Hulaghit. Vai nouă că nu putem face aceasta!

O duse binişor spre piroga lui, pe care se aşezară amândoi alături. Îi împărtăşi cu glas scăzut înspăimântătoarele argumente ale lui Kiullut. Deşi le sângerau inimile, erau siliţi să trăiască amândoi înainte, pătimind de dragul poporului lor.

Hulaghit asculta cu capul în piept.

Luna se ridica tot mai sus pe cer scăldând faţa râului cu lumina ei rece. Un vânt pătrunzător de toamnă foşnea printre crenguţele dezgolite ale răchitelor.

Hulaghit se sculă, frânse iară gind o crenguţă subţire şi rămase în picioare, nemişcată şi mată. Lohlox sări în picioare, o cuprinse în braţe şi rămase astfel câteva clipe, cu obrazul lipit de faţa ei, scăldată în lacrimi reci.

Pe urmă, aruncă grăbit în pirogă balotul cu lucrurile lui, împinse bărcuţa uşoară pe apă, ajunse din câteva lovituri de lopeţi în mijlocul râului şi porni repede în jos pe firul

apei.

Huiaghit îl urmări din ochi. Apoi, cu un strigăt uşor, o luă la fugă de-a lungul malului, printre tufişurile ce-o loveau în obraz. Fugea repede şi uşor, coborând în văl ori suind povârnişuri repezi. Alerga de-a lungul malului din ce în ce mai înalt, dar micul punct întunecat de pe faţa apei scăldată în razele lunii se depărta din ce în ce mai mult. Şi când Hulaghit sui în goană culmea unui promontoriu înalt, nu mai văzu pe faţa argintie a râului nici un punct negru. Barca dispăruse după un cot.

Hulaghit căzu cu faţa la pământ şi rămase astfel întinsă, fără lacrimi, fără niciun gând şi fără dorinţi. Tocmai noaptea târziu o găsi aci Tete. Bătrâna sclavă o înveli pe tânăra fată, îngheţată., supusă şi mută, în pelerina adusă cu sine şi porni spre sat, sprijinind-o cu dragoste.

Peste trei săptămâni, Hulaghit a devenit soţia lui Mautk şi şigalisul acesta cu faţa prelungă s-a mutat în casa Laici.

SFIRŞITUL TRIBULUI ŞIGALISILOR

Acestui şigalis, Mautk, care se instalase pentru o vreme în satul kvinececeaţiior, i-a fost sortit să fie cel din urmi şigalis din lume. N-a scăpat cu viaţă decât mulţumită faptului că a plecat din satul său natal. Soarta celor din tribul său a fost înspăimântătoare.

Parsons, omuleţul cel mic din Boston, tată a cinci copii, om liniştit şi cu frica lui dumnezeu, a rămas nemulţumit de rezultatul tratativelor duse cu indienii şi a refuzat să considere încheiată această afacere. Stând în picioare pe puntea bricului său şi privind malurile muntoase ale continentului american, care se mistuia în zare, frământa în minte planul unor operaţii viitoare. Trebuia, în primul rând, să hotărască încotro s-o apuce.

Desigur că nu spre sud, la spanioli. După întâlnirea cu Slobodcikov nu-i mai venea să meargă nici în nord, la ruşi, căci cei de acolo nu-l puteau înţelege. Nu-i mai rămâneau decât insulele Havai. Până acolo era departe şi cam primejdios să întreprindă această călătorie cu un echipaj atât de redus Dar numai acolo putea spere să găsească oameni care să-l ajute la realizarea proiectelor sale.

În anii aceia, insulele Havai nu fuseseră încă ocupate de nici un stat. Dar vasele comerciale, militare, de pescari şi de piraţi, purtând steagul a tot felul de naţiuni, ancorau adesea lângă aceste insule întrucât ele se aflau fa o răscruce de drumuri, chiar în mijlocul Oceanului Pacific, aveau o mulţime de golfuri adăpostite şi puteau aproviziona pe navigatori cu lemne, apă de băut, peşte, carne de porc şi fructe. Cel mai des veneau pe acolo americanii care făceau negoţ cu China şi se abăteau prin insulele Havai în drumul lor de la Capul Hora spre Canton. Parsons se hotărî deci. Nu-i vorbă că i-a mai dat curaj şi vântul egal care bătea acum susţinut dinspre răsărit, parcă cu tot dinadinsul ca bricul să ajungi cât mai repede în insulele Havai.

Acolo lui Parsons i-a mers mai bine decât s-ar fi aşteptat. Pe una dintre insule lâncezea în inacţiune echipajul unui mare vas american care cu câteva luni înainte se zdrobise de stâncile de lângă coastă ţi se scufundase. Cei treizeci de americani care scăpaseră cu viaţă reuşiseră să-i exaspereze în aşa hal pe locuitorii insulei cu jafurile şi fărădelegile lor, încât era de mult timpul să se mute altundeva. Sosirea lui Parsons a fost şi pentru ei o adevărată fericire. Au căzut repede la învoială cu el în toate privinţele şi s-au îmbarcat pe bric unde au fost puşi la dispoziţia şefului de echipaj, roşcovanul O'Hara.

Parsons era acum nu numai comandantul unui echipaj numeros şi cu experienţă, dar a şi încheiat îndată un târg

foarte avantajos pentru el. Calele vasului american scufundat fuseseră pline de tot telul de mărunţişuri – mărgele ieftine, panglici colorate şi nasturi multicolori, oglinjoare, linguri de fier şi cuie strâmbe. Toată marfa aceasta fusese destinată pentru a fi schimbată pe perle şi alte mărfuri preţioase pe care le posedau locuitorii necivilizaţi ai insulelor din Pacific. În timpul naufragiului, echipajul reuşise sa salveze o parte din încărcătură şi Parsons a cumpărat imediat de la mateloţii săi cei noi tot ce mai aveau. Nu putea uita ce de blănuri scumpe aveau indienii de pe litoralul nord-vestic al Americii. De rândul acesta, n-are să mai vină la ei cu mina goală. Mărgelele şi panglicile acestea – marfă de bilei – îi vor ajuta să ducă la bun sfârşit admirabilul său plan.

În primăvara anului 1809, bricul lui Parsons a apărut din nou în dreptul satului şigalisilor şi a ancorat în radă. Sosise noaptea pe întuneric şi dimineaţa locuitorii l-au privit cu îngrijorare şi emoţie. Aveau şi de ce să fie neliniştiţi: şeful lor, Kokveltan, şi aproape toţi războinicii erau plecaţi la vânătoare, departe în pădure, iar în sat nu mai rămăseseră decât bătrânii, femeile şi copiii. Un sol a fost trimis deci, fără zarvă, la Kokveltan. În aşteptarea întoarcerii şefului de trib şi a războinicilor, indienii se fereau să iasă din casele lor şi supravegheau îngrijoraţi mişcările albilor.

Aceştia însă nu s-au dedat la niciun fel de acte duşmănoase Dimpotrivă, căutau din răsputeri să-şi demonteze intenţiile paşnice. Parsons a coborât pe mal însoţit de o mână de mateloţi aproape fără arme şi şi-a întins mărfurile pestriţe pe pietrele de pe mai şi prin gesturi îi invita pe băştinaşi să treacă la cumpărare. Zâmbea de zor şi făcea chiar ploconeli. Indienii nu se grăbeau. Dar Parsons era plin de răbdare, nu pleca ci răscolea mărgelele şi flutura în vânt panglicile multicolore..

— Cei dinţii s-au apropiat de ei copiii. Nu erau în stare

să-şi stăpânească curiozitatea. Parsons i-a răsplătit din plin, pentru această încredere. Prietenos şi zâmbitor, le-a mângâiat capetele ciufulite şi le-a împărţit daruri. Copiii s-au întors la mamele lor cu panglici, nasturi şi sticle colorate, fluiere vopsite. A mai trecut un ceas, apoi încă unul şi încetul cu încetul întreaga populaţie din sat s-a înghesuit pe mal în jurul lui Parsons şi al mărfurilor sale.

A început schimbul în natură, Parsons a fost dintâi foarte generos, dădea patru cuie pe o blăniţă mică de veveriţă. Femeile răscoleau de zor prin toate ungherele locuinţelor lor, scoteau afară blănurile de cerbi, vulpi, veveriţe şi castori de mare şi le cărau în grabă pe mal ca să le dea acolo în schimbul comorilor aduse de albi. Dar preţul blănurilor scădea văzând cu ochii. Parsons nu mai dădea acum decât un singur cui pentru o blană de vulpe. După câteva minute a încetat de tot plata în cuie, nu mai dădea pe blănuri decât nasturi şi mărgele, iar atunci când mulţimea de femei cu blănurile de animale în braţe a crescut într-atât încât ocupa acum toată plaja, Parsons şi-a încărcat deodată toate mărfurile în şalupă şi a plecat împreună cu marinarii săi înapoi pe bric.

Lucrul acesta i-a uimit pe toţi. Mulţi erau dezamăgiţi. Cei care apucaseră să-şi dea blănurile se lăudau cu cuiele şi nasturii căpătaţi în faţa celor care n-au mai avut timp să facă schimbul. Ca să-l ademenească pe Parsons să coboare iar pe mal, indienele şi-au întins blănurile pe nisip, în locurile unde se vedeau cel mai bine. Cei mai îndrăzneţi dintre adolescenţi au încărcat blănurile în pirogi, s-au îndepărtat de mal şi acum roiau pe valuri în jurul bricului. Parsons zâmbea, le făcea cu pălăria şi-i invita prin semne la el în vizită. În cele din urmă, tinerii cei mai curajoşi s-au suit pe bric. Au fost primiţi prieteneşte şi, în schimbul blănurilor, li s-au dat cuie. În curând negoţul se făcea chiar pe bordul bricului.

Când Kokveltan împreună cu războinicii săi s-a întors în satul natal, n-a mai găsit acasă decât bătrâne cu prunci.

Toate pirogile câte erau în sat foiau pe mare între bric şi mal. La început Kokveltan a fost cât se poate de îngrijorat. Dar cei care se întorceau de pe bric îi arătau comorile căpătate de la oamenii albi şi-i povesteau care mai de care cu câtă prietenie şi bunăvoinţă au fost primiţi. Aceasta l-a făcut şi pe Kokveltan să se liniştească.

Şi de ce s-ar fi aşteptat el la rele din partea oamenilor albi? Doar şi în toamna trecută a fost aci Chiorul, care n-a făcut nimănui niciun rău; a fumat chiar pipa păcii împreună cu Kokveltan şi aliaţii acestuia. Omul cel mărunţel cu pălăria mare, şeful oamenilor de pe piroga aceasta uriaşă cu aripi albe, a fost şi ei aci în toamna trecută şi Chiorul s-a purtat cu el ca un prieten. Şi apoi cât de avantajos era acest schimb pentru tribul şigalisilor! Kokveltan era deştept şi nasturii şi mărgelele nu-l ispiteau prea mult; în schimb, cuiul îi părea un lucru neasemuit de preţios. Era fier! Misterioasa piatră tare a oamenilor albi! Ce vârfuri de săgeţi! Ce cuţite, topoare, ostii şi sape se puteau face din el! De altfel, nici nasturii şi mărgelele nu erau de lepădat, căci în schimbul tor puteau căpăta multe lucruri de la triburile care locuiau în munţi, departe de mare şi care deci nu se mai întâlniseră cu fetele palide. Parcă într-adins, Kokveltan şi războinicii săi avuseseră noroc la vânătoare şi se întorceau cu numeroase blănuri, atât de preţuite de oamenii albi. Cum era să scape un asemenea prilej, să nu-şi vândă blănurile?

Parsons calculase şi pregătise totul dinainte. De îndată ce Kokveltan şi războinicii săi s-au urcat pe bric au fost înhăţaţi şi ferecaţi în lanţuri. Tunurile de pe bric au deschis focul. Trăgeau în pirogile numeroase şi pline de oameni care împânziseră marca între bric şi coastă. În aceste pirogi era aproape tot tribul şigalisilor.

Obuzele de tuci răsturnau pirogile, le scufundau, nu le lăsau să acosteze pentru ca să nu scape nici un singur

om.

După ce toate pirogile au fost scufundate, Parsons a debarcat pe mal împreună cu marinarii săi. Ştia că acum n-are cine să-i mai opună rezistenţă şi nu se mai temea de nimic se ducea din casă în casă, scotea afară femei, bătrâni şi copii şi-i omora. Vrând să-şi guste până la capăt răzbunarea, i-a dus pe mal pe Kokveltan împreună cu războinicii lui ca să privească cum mor neamurile ior. Pe urmă au fost ucişi şi toţi războinicii. Pe Kokveltan, Parsons l-a omorât cel din urmă.

După ce în sat n-a mai rămas un suflet de om. Parsons cu ajutoarele sale a mai trecut o dată prin toate casele pustii, cercetând cu grijă averile şigalisilor ca să care pe bric orice lucra care avea cea mai mică valoare. Dar acum nu căra numai blănuri; aduna cu grijă panglicile, cuiele, mărgelele şi nasturii pe care le împărţise chiar el indienilor. Nu era doar să piardă atâta bunătate de marfă! Putea să-i prindă bine ca să mai facă negoţ cu alţi „sălbatici”.

Se făcuse întuneric. Terminându-şi treburile Parsons a dat foc caselor şigalisilor şi s-a întors pe bric împreună cu mateloţii săi. A poruncit să ridice imediat ancora. Vântul a umflat pânzele şi bricul a pornit în larg. Dar în spatele lui, deasupra malului întunecat care se depărta din ce în ce mai mult, s-a mai văzut mult timp vâlvătaia incendiului.

Ardea atât de puternic incit s-a văzut chiar şi în satele depărtate ale kvinececeaţilor şi hughilor. Înspăimântat şi plini de îngrijorare, indienii din triburile vecine priveau la pata aceea purpurie de pe cerul întunecat care le vestea şi lor cumplita soartă ce-i aştepta pe toţi…

(Traducere – din revista „Vokrug Sveta” – de Taliana Berindei)

SFIRSIT